

DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT

Serveis Territorials a Girona

Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental de Girona

Assumpte: consideracions sobre l'abast que ha de tenir l'EAE del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) de Vilafant.

En [REDACTED] amb DNI [REDACTED] actuant en nom i representació de la IAEDEN associació amb NIF G-17098534 i domicili social al C/ Sant Vicenç, 30 1er 17600 Figueres i en representació de la plataforma cívica Salvem l'Empordà, compareix i com millor procedeix en dret,

EXPOSA

Que l'entitat i la plataforma que representa té com a objectius l'estudi, la defensa i la conservació del medi ambient i del territori.

Que com sigui aquests objectius interessin al bé comú i com a tal estan reconeguts a l'article 45 de la Constitució Espanyola.

Que la Sala Segona del Tribunal Suprem, en sentència dictada el 30 de novembre de 1990, en vista el recurs del sumari 12/85 de la Secció Tercera de la Audiència Provincial de Barcelona, reconegué el dret a gaudir del medi ambient com a dret fonamental dels ciutadans espanyols.

Aquesta entitat defensa que *"la integració de la conservació de la natura en el procés de presa de decisions socioeconòmiques és indispensable, i que hi ha una clara interdependència entre el manteniment de la integritat dels sistemes naturals i culturals i la provisió d'opcions socials i econòmiques atractives i amb futur. No es podrà avançar cap a la sostenibilitat si no s'assoleix una relació equilibrada entre les necessitats socials, l'activitat econòmica i el funcionament dels ecosistemes, que proveeixen els serveis ambientals essencials, dels quals depèn no sols la qualitat de vida, sinó fins i tot la pròpia existència humana"* (Josep Mª Mallarach a Revista de Girona).

Que hem consultat la documentació sobre el POUM de Vilafant i que volem fer les següents

CONSIDERACIONS

1. Consideracions generals

La revisió del POUM de Vilafant segueix amb les mateixes directrius de creixement que els POUMs dels darrers anys. La crisi econòmica associada a la irrupció de la trencadissa per la bombolla immobiliària no ha permès reflexionar sobre quin paper han de tenir els POUMs respecte la funció dels planejaments urbanístics associats al benestar social, econòmic i ambiental del municipi i els seus habitants. Els POUMs segueixen amb la mateixa estructura i desenvolupament i alhora amb unes altes expectatives de creixement, seguint les mateixes directrius que en l'era de la bombolla immobiliària.

El POUM de Vilafant segueix amb les mateixes directrius. Segons l'alternativa triada el creixement previst pel municipi és de 1197 habitatges nous. Això representa un creixement poblacional de 3500 persones, aproximadament. Vilafant a l'any 2016 tenia una població censada de 5466 habitants; per tant, es preveu un creixement del 64% en base a la població existent.

Per altra banda, reconeixem molt positivament algunes de les desclassificacions de sectors previstos en el Pla territorial Parcial de Comarques Gironines (PTPCGi, a partir d'ara) i el Pla Director Urbanístic del Sistema Urbà de Figueres (PDUSUF, a partir d'ara) Com exemple, la zona comercial al sector est de l'estació del tren TGV de Vilafant.

2. Revisió de les premisses de creixement associat a la capacitat de càrrega del territori.

La revisió del POUM de Vilafant recull les premisses del PDUSUF i el PTPCGi que es basaven en unes expectatives de creixement demogràfic i econòmic no reals. Aquesta afirmació la fem en base que pretendre que Vilafant pugui créixer en 15 sectors de sòl urbanitzable delimitat i 2 sectors de sòl urbanitzable no delimitat amb un potencial de 1200 habitatges nous, ens sembla exagerat i, fins i tot, contraproductiu.

Cal revisar les premisses dels planejaments supramunicipals, per les quals es basen les revisions dels POUMs i fer-los adients al nucli concret. A més, aquests creixements no poden ser dissociats de la perspectiva real, local i comarcal.

En base a tots els creixements previstos en d'altres municipis cal fer-nos la pregunta si disposarem de prous recursos. No podem amagar el cap sota l'ala respecte aquesta problemàtica. Només a tall d'exemple, al mes de novembre hi ha restriccions d'aigua al municipi de Port de la Selva i la deficient disponibilitat de quantitat i qualitat d'aigua dels aqüífers fa que cada vegada més municipis de la comarca depenguin de la disponibilitat del pantà de Boadella. Cal tenir en compte que quan hi ha períodes de sequera a Catalunya, habitualment la conca hidrogràfica que més pateix és la de la Muga; per tant, el pantà de Boadella.

Per altra banda, la comarca té una deficient cobertura en depuració d'aigües residuals. En general, a la comarca hi ha 24 municipis sense depuració d'aigües residuals; és a dir, el 15% de la població comarcal. Això representa 10 punts per sobre de la mitja catalana, que es troba en el 5%. Si a més, tenim en compte que la depuradora d'aigües residuals de Figueres ha tingut avisos i sancions de la Comissió Europea respecte la falta de compliment de la normativa que regula els paràmetres de depuració de les aigües sortints de la depuradora de Figueres, on es depuren les aigües també de Vilafant. És evident, que tenim un problema greu a la comarca. Si l'avaluació ambiental estratègica ha de ser un tràmit que ha de fer compatible els creixements urbanístics amb la sostenibilitat territorials; és evident, que no podem ignorar aquest greu problema ambiental.

Tot i que sabem que aquest tema es vol resoldre i s'està tramitant un projecte per ampliar la depuradora; no es pot permetre seguir creixent fins que aquest tema no estigui solucionat i es pugui realment garantir una depuració digne de totes les aigües del sistema urbà de Figueres.

Segons les darreres publicacions, l'Agència catalana de l'Aigua preveu enllestir les obres d'ampliació i millora de la depuradora de Figueres l'estiu del 2018. Però la solució definitiva és construir una depuradora nova entre l'any 2023 i 2024. L'ampliació prevista a un any vista, és una solució parcial per posar un pegat a la situació actual i poder evitar la sanció per part de la Unió Europea amb el tancament de l'expedient judicial obert.

Per tant, calen estudis seriosos respecte la capacitat de càrrega del territori associat als creixements previstos i sota unes premisses reals i sostenibles.

Així doncs, la IAEDEN-Salvem l'Empordà sol·licita que el POUM defineixi en el seu articulat un condicionant important per la sostenibilitat territorial: no es podrà desenvolupar cap sector dels previstos fins que la nova depuradora de Figueres (no l'ampliació parcial) no estigui operativa i, per tant, que pugui depurar de manera eficient les noves aigües residuals generades.

Ahora cal que hi hagi un informe de l'ACA que garanteixi que en base a tots els POUMS i expectatives de creixement de la comarca associada a la conca hidrogràfica de la Muga es pugui garantir, en les èpoques de sequera en base als diferents escenaris de canvi climàtic, abastiment d'aigua per a tota la població i el sector de l'agricultura de la comarca. En cas contrari, cal reduir de manera radical els creixements desbordats de la comarca i, evidentment, del cas que ens ocupa que és el POUM de Vilafant.

3. Revisió dels creixements en base al nucli de Figueres

La funcionalitat dels nuclis del Camp dels enginyers i de les Forques va fortament vinculat al nucli de Figueres, més que el nucli antic de Vilafant. Per tant, cal valorar les expectatives de creixement en base al comportament urbanístic de la capital de comarca.

Caldria valorar les expectatives urbanístiques de Figueres en base al seu potencial de creixement, en base als plans parcials desenvolupats o urbanitzats i sense ocupació. Per exemple, caldria tenir en compte el Pla Parcial Costa Brava de Figueres que preveu un creixement de 900 habitatges. Una zona urbanitzada amb un grau d'ocupació ínfima. Actualment s'han iniciat els tràmits del Pla Parcial Els Olivars amb més de 400 habitatges per desenvolupar. Un sector molt proper al camp dels Enginyers.

Per tant, es considera que cal ampliar la justificació dels creixements en base a les expectatives i grau d'ocupació de les zones ja urbanitzades de Figueres.

Per aquesta raó, proposem que l'Avaluació Ambiental Estratègica tingui un abast restrictiu mitjançant regulacions normatives que ens permeti créixer en base a les necessitats reals, en comptes d'anar desenvolupant amb consum de territori de manera contrapudent.

Per tant, proposem que el POUM faci un pla de desenvolupament dels sectors en base al de creixement i ocupació real de les zones urbanitzades.

Per posar un exemple, en el cas del nucli de Vilafant. S'està d'acord que els sectors Camps d'en Pineda i camps d'en Fita passin a ser sòl urbà consolidat, però que no es tramiti, desenvolupi ni urbanitzi cap altre sectors fins que aquests dos sectors estiguin ocupats en un 80-90% Fins i tot, caldria en aquest cas, especificar que fins que la carretera A-26 no estigui desenvolupada i, per tant, no hi hagi una variant pel municipi no es desenvolupi cap altres sector de Vilafant. Els habitants de Vilafant ja estan prou perjudicats amb grans infraestructures i desenvolupar més sectors a tocar de carreters i grans infraestructures molt transitades és contraproductiu pel benestar dels qui hi viuran.

Que es desenvolupi, doncs, un document amb la prioritització dels sectors a desenvolupar en base al grau d'ocupació dels anteriors (iniciant-nos pels sectors que ja estan urbanitzats) D'aquesta manera garantim que no es faran ocupacions territorials a la babalà.

4. Creixements amb elevada densitat als camps dels enginyers.

Per altra banda, caldria revisar la configuració urbanística dels camps dels enginyers i les Forques que són principalment ocupació d'habitatges unifamiliars amb una densitat molt baixa i alhora una gran extensió territorial. Es proposa que els nous sectors a desenvolupar siguin de densitats més elevades per contrarestar aquesta ocupació insostenible de territori.

5. Creixements en base a les necessitats i la piràmide poblacional.

També es considera oportú fer creixements i configuracions urbanístiques en base a les necessitats de la població. Un dels problemes més evidents a Catalunya és l'envelliment de la població. Les seves necessitats són diferents a les famílies amb gent jove. Per això, es proposa que el POUM tingui també en consideració el desenvolupament de sectors amb edificis pensats pel benestar de la convivència de gent gran o intergeneracional, Uns edificis on es pugui tenir servis comunitaris i compartits per tal de beneficiar i facilitar la vida a la gent més gran i que no quedin socialment aïllades.

6. Qualificació urbanística dels terrenys on es troba instal·lat l'escorxador de Vilafant.

L'escorxador de Vilafant es troba situat al carrer Mare de Deu del Mont número 31 al bell mig d'una urbanització d'aquest municipi, anomenada Les Forques i està envoltat de nombrosos habitatges i edificis de primera residència.

L'activitat de l'escorxador de FRICAFOR SL és, avui per avui, una activitat de naturalesa clarament industrial, generadora d'importants molèsties per sorolls, olors, vibracions, tràfec de camions i les operacions de càrrega i descàrrega així com emissions a l'atmosfera. Activitat de naturalesa industrial que és molesta, nociva i perillosa per raó dels impactes que genera i que, atès l'excepteional volum i capacitat productiva dels darrers anys de la indústria càrnica que aquí ens ocupa, és clarament incompatible amb els usos residencials i d'habitatge que l'envolten. Activitat que ha anat creixent de forma continuada i que, en l'actualitat, excedeix, en molt, dels límits autoritzats.

L'escorxador de Vilafant es troba instal·lat des de fa anys en uns terrenys qualificats pel planejament urbanístic de Vilafant amb la Clau a.7.3 corresponent a "Zones industrials opcionalment remodelables" Els usos permesos són d'indústria de categoria 1, 2 i 3.

Tan és així, que la categoria i usos industrials permesos pel planejament aplicable als terrenys on es situa l'escorxador són els següents:

“1. La primera categoria comprèn aquelles activitats de caràcter individual o familiar que utilitzin màquines o aparells moguts a mà o amb motor de baixa potència, compatibles amb l'habitatge perquè per les

seves característiques no puguin ser ni molestes, ni nocives, ni insalubres ni perilloses per al veïnat. Inclou les activitats de l'annex III del Decret 136/1999 de 18 de maig, pel que s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei 3/1998 de 27 de Febrer, d'intervenció integral de l'administració ambiental de Catalunya.

2. Les activitats de segona categoria inclouen les indústries o tallers amb menys de vuit llocs de treball, compatibles amb l'habitatge perquè per les seves característiques no poden ser ni molestes, ni nocives, ni insalubres ni perilloses per al veïnat. Inclou les activitats de l'annex II.2 del Decret 136/1999 de 18 de Maig, pel que s'aprovà el Reglament de desplegament de la Llei 3/1998 de 27 de febrer, d'intervenció integral de l'administració ambiental de Catalunya.

3. Les activitats de tercera categoria són aquelles que per les seves característiques poden tenir emissions atmosfèriques o accidents, si bé amb risc baix d'incidència mediambiental. Inclou les activitats del grup C del Decret 322/1987. Inclou les activitats de l'annex II.1 del Decret 136/1999 de 18 de maig, pel que s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei 3/1998 de 27 de febrer, d'intervenció integral de l'administració ambiental de Catalunya”.

Essent evident que l'escorxador de la Mercantil Fricafor no s'ajusta a aquests usos, i supera aquesta categoria industrial. En base a la normativa vigent, l'Excorxador de Fricafor únicament permetria produir canals fins a 50 tones diàries, quan el cert és que supera àmpliament aquest límit.

Per tant, es proposa que pel benestar dels residents de Les Forques, que viuen dia rere dia amb les molèsties (producció de greus molèsties per sorolls, contaminació atmosfèrica, trànsit de camions, fums i males olors per part de l'empresa durant els darrers 12 anys, potencials problemes sanitaris per contagi,...) d'aquesta activitat industrial, es proposa reubicar l'activitat en una zona pròpiament industrial i aïllada d'un sector residencial.

Per tot plegat,

SOL·LICITEM

- Que es tinguin en compte aquestes consideracions.
- Que aquesta entitat sigui considerada com a interessada i, d'acord amb el que disposa l'article 35,a) de la llei 30/1992, de 26 de novembre, modificada per la llei 4/1999, de 13 de gener, la llei 55/1999, de 29 de desembre, (d'incorporació de la Directiva 90/313/CEE a l'ordenament intern espanyol).